

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškeové a soudců Karla Šimky a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Share CAR!, z.s.**, se sídlem Příbramská 67, Verneřice, zastoupeného Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou, advokátkou se sídlem Husovo náměstí 139, Ledec nad Sázavou, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2023, č. j. MHMP 2309674/2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2024, č. j. 13 A 3/2024-20,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2024, č. j. 13 A 3/2024-20, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Úřad městské části Praha 8 (správní orgán prvního stupně) uznal žalobce vinným z přestupku proti veřejnému pořádku (parkování motorového vozidla mimo pozemní komunikaci) podle § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a uložil mu pokutu ve výši 500 Kč a povinnost nahradit náklady přestupkového řízení. Žalovaný změnil výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že text ve druhém odstavci „a § 7 odst. 4 písm. b) zák. č. 251/2016 Sb.“ nahradil textem „a § 5 odst. 3 písm. d) zák. č. 251/2016 Sb.“ [tedy opravil odkaz na zákonné ustanovení, podle něhož byla žalobci uložena pokuta – pozn. Nejvyššího správního soudu (NSS)] a ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Městský soud odůvodnil svůj závěr o přičitatelnosti přestupkového jednání žalobci samotným faktem porušení právní povinnosti uložené právnické osobě, která

odpovídá za přestupek v režimu objektivní odpovědnosti. Ta vzniká bez ohledu na zavinění fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Podle městského soudu není správní orgán povinen zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, která jednala za osobu právnickou, je-li zřejmé, že k přestupku došlo při činnosti právnické osoby. Městský soud z názvu žalobce a z účelu spolku neměl pochyb o tom, že k přestupkovému jednání došlo užitím vozidla ve vlastnictví žalobce, v jeho prospěch a v jeho zájmu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Městský soud nahradil odůvodnění správních rozhodnutí, v nichž naplnění podmínek přičitatelnosti jednání právnické osobě nebylo popsáno. Podle stěžovatele zákon přičítá právnické osobě jen takové jednání, které spáchá fyzická osoba, o níž právní předpis stanoví, že je její jednání právnické osobě přičitatelné. Dále musí být prokázáno, že tato osoba jednala při činnosti právnické osoby, k jejímu prospěchu či v jejím zájmu. Správní orgány však neprokázaly ani jednu z uvedených skutečností; dokonce ani to, kdo je subjektem přestupku, či naplnění objektivních znaků skutkové podstaty jako obligatorních znaků přestupku. Městský soud se nezabýval žalobními body a posoudil věc namísto správních orgánů, v důsledku čehož je jeho rozsudek nepřezkoumatelný.

[4] Stěžovatel také namítal rozpor závěrů městského soudu se správním spisem. Nesouhlasí s tím, že k přestupku došlo při užití vozidla ve vlastnictví stěžovatele (což mělo podle městského soudu plynout ze správního spisu), tudíž při výkonu jeho činnosti. Stěžovatel není vlastníkem motorového vozidla, nýbrž pouze provozovatelem. Městský soud navíc přijal závěr o přičitatelnosti přestupkového jednání na základě stěžovatelova názvu s tím, že přestupek měl být spáchán v souvislosti se sdílením automobilu. Ve správním řízení ale nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by ke spáchání přestupku došlo v souvislosti se sdílením automobilu, a městský soud proto neměl činit vlastní skutkové úsudky.

[5] Podle stěžovatele správní orgány přiměřeně neprokázaly (a ani netvrdily) skutkový děj, z něhož by se dalo usuzovat, že ke spáchání přestupku došlo v souvislosti se sdílením vozidla či při jiné činnosti stěžovatele. Správní orgán žádná skutková tvrzení nepředkládal, a stěžovatel tak tato tvrzení nemohl zpochybnit. Stěžovatel zdůraznil, že jako obviněný v přestupkovém řízení neměl povinnost dokazovat svou nevinu, naopak správní orgány byly povinny prokázat jeho vinu. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že v řízení neprokázal liberační důvody ve smyslu § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky. V řízení nebylo vůbec prokázáno, že by byl subjektem přestupku, jemuž by bylo jednání přičitatelné.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s městským soudem. Ze správního spisu je zjevné, že subjektem přestupku je stěžovatel jako provozovatel motorového vozidla, a to v režimu objektivní odpovědnosti, kterou v odvolání nezpochybňoval. Městský soud správně posoudil otázku přičitatelnosti přestupkového jednání stěžovateli. Napadený rozsudek je podle žalovaného přezkoumatelný.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[7] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[8] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)], se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[9] V souladu s usnesením č. j. 1 Azs 13/2006-39 je kasační stížnost přijatelná mj. tehdy, shledá-li NSS zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takový případ může jít i tehdy, pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] Kasační stížnost je přijatelná a je také důvodná, neboť NSS dospěl k závěru, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný. V tom kasační soud spatřuje hrubé pochybení městského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel se v kasační stížnosti bránil proti tomu, že městský soud sám posoudil otázku přičitatelnosti přestupkového jednání a otázku subjektu přestupku, čímž nahradil rozhodnutí správních orgánů. Namísto toho měl městský soud vycházet ze žalobních bodů a nejprve posoudit, zda o zmíněných otázkách učinily přezkoumatelný úsudek správní orgány. Napadený rozsudek je proto podle stěžovatele nepřezkoumatelný.

[12] Podle judikatury NSS je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nelze-li seznat jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů jde také tehdy, pokud soud opřel své rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[13] Napadený rozsudek se věcně zabývá otázkou přičitatelnosti přestupkového jednání stěžovateli. Městský soud v bodech 14 a 15 svého rozsudku předestřel vlastní úvahu o naplnění zákonných podmínek přestupkové odpovědnosti. Rovněž konstatoval absenci pochybností o užití vozidla ve vlastnictví stěžovatele v jeho prospěch a v jeho zájmu, a stěžovateli dokonce vytkl, že v přestupkovém řízení nepředložil vlastní verzi skutkového děje. Městský soud však opomenul posoudit, zda vlastní přezkoumatelný úsudek o naplnění podmínek přičitatelnosti učinily i správní orgány. Platí přitom, že soud nemůže nahrazovat argumentaci správních orgánů, resp. žalobu zamítnout z důvodů, o něž se správní orgán neopřel ani se jimi nezabýval (rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2009, č. j. 4 As 30/2008-102). K tomu, zda jsou rozhodnutí správních orgánů obou stupňů řádně odůvodněna, se městský soud navzdory stěžovatelově žalobní argumentaci vůbec nevyjádřil. Rozsudek městského soudu se tedy dostatečně nevypořádal se všemi žalobními námitkami, a je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[14] NSS dále posoudil kasační námitku, podle níž nemají skutkové závěry přijaté městským soudem oporu ve správním spise. Městský soud v bodě 15 napadeného rozsudku konstatoval, že stěžovatel je vlastníkem dotčeného motorového vozidla, a v návaznosti na to dovodil, že přestupkové jednání bylo učiněno v souvislosti s jeho činností. Fakt, že je stěžovatel vlastníkem dotčeného motorového vozidla, však v řízení před soudem ani před správními orgány nebyl předmětem dokazování a nevyplývá ze správního spisu. Městský soud ani neuvedl, že by tuto skutečnost sám v řízení zjišťoval.

[15] Kasačnímu soudu tedy není jasné, jakým způsobem dospěl městský soud k identifikaci stěžovatele jako vlastníka dotčeného motorového vozidla. Správní spis obsahuje pouze sdělení městské policie o tom, že stěžovatel je jeho provozovatelem (tedy nikoli vlastníkem). I takový podklad navíc o této skutečnosti vypovídá pouze zprostředkovaně. Je tedy zjevné, že skutkový závěr městského soudu o tom, že stěžovatel je vlastníkem dotčeného vozidla, nemá oporu ve správním spise ani v provedeném dokazování. Také z tohoto důvodu nemůže napadený rozsudek obstát.

[16] NSS shrnuje, že městský soud se v napadeném rozsudku nevypořádal s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů, a dále při posouzení věci vyšel ze skutkových zjištění, která nevyplývají ze správního spisu ani dokazování, které by případně sám provedl. S ohledem na tyto vady napadeného rozsudku by bylo předčasné, aby se kasační soud vyjadřoval k meritu věci za situace, kdy se k němu dosud adekvátně nevyjádřil ani sám městský soud (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2023, č. j. 8 As 75/2023-33, bod 14).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Kasační stížnost je důvodná, a proto NSS zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věty první s. ř. s.). Městský soud je v dalším řízení vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Opětovně věc posoudí a řádně vypořádá všechny žalobní body. Bude dbát na to, aby jeho skutkové závěry měly oporu ve správním spise, popřípadě v dokazování, které sám provede.

[18] Městský soud rozhodne v dalším řízení také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu